

DUES CIUTATS OPOSADES QUE VOLEN PRENDRE UN CAMÍ COMÚ

Alacant-Elx, ¿un eix per a què?

Els alcaldes d'Alacant i Elx han apostat decididament per un eix que unesca les dues ciutats. Però no han explicat clarament per a què serviria aquesta macro-ciutat que es convertiria en una megàpolis de més de mig milió d'habitants.

José Luis Lassaleta, alcalde d'Alacant.

Onofre Sanmartín

Només 18 quilòmetres separen les ciutats d'Alacant i Elx, però les comunicacions per carretera fan possible que el viatge en cotxe dure quasi una hora. Però la frontera entre les dues ciutats, les dues més grans del País valencià després de València, no és només una deficient xarxa viària. Històricament, Alacant i Elx han viscut d'esquena, cadascuna orientant la seua vida quotidiana, la seua estructura econòmica i la seua cultura per camins distints.

Encara en l'actualitat perviuen aquestes suspicàcies entre els ciutadans. De dites populars, n'hi ha moltes que expressen aquesta rivalitat. Com aquell que fa referència a la situació lingüística divergent: «Un alcalde de la població (d'Elx), a Alacant un dia se'n va anar, i perquè sí o perquè no, a la fonda se n'entrà a dinar. Volia menjar-se un lluç, i el cambrer va cridar; li digué «traigame un luz», i un quinqué li va portar». O aquell altre

ONOFRE SANMARTÍN

ONOFRE SANMARTÍN

Les ciutats d'Alacant i Elx es plantegen el seu futur a partir de la possibilitat de constituir una conurbació on les vies de comunicació ràpides són prioritàries.

Elx. Segons els ecologistes, l'eix que uniria aquesta ciutat amb Alacant serviria tan sols per urbanitzar la costa.

que parla d'un accident ocorregut a l'església de Santa Maria d'Elx, quan un d'Ibi va caure de la cornisa. Diuen que el miracle no és que a aquest home no li passara res, sinó que caigué damunt d'un altre al qual tampoc no li passà res, «i això que era d'Alacant».

¿Un eix per al futur?

Des de fa temps, s'ha engegat un debat entre urbanistes i polítics de la zona per discutir sobre un futur eix Alacant-Elx. La qüestió és que no se sap massa bé per a què serviria aquesta unió i quins són els interessos existents en què aquestes dues ciutats es fusionen. Tal vegada la proposta més atrevida l'ha exposada l'urbanista Alfonso Vegara, el qual pensa que el futur passa per crear una macrociutat que aglutinaria Alacant, Elx, Santa Pola i els pobles de l'entorn, com ara Mutxamel, Sant Joan, el Campello i Sant Vicent del Raspeig.

Segons Vegara, la futura gran ciutat estaria estructurada en un triangle. En el costat que uneix Alacant i Elx es crearia un parc industrial, i entre Elx-Santa Pola i Santa Pola-Alacant zones residencials de baixa densitat. En el centre d'aquest triangle, se situarien les grans infraestructures, com l'estació de ferrocarril, la universitat, centres comercials i sanitaris, oficines i un gran parc metropolità. En l'ànim de l'urbanista hi ha la comparació d'aquesta zo-

na amb Barcelona i Sevilla, que amb l'Olimpíada i l'Expo-92 han mamprès un fort procés de renovació urbana. Diu Alfonso Vegara que «els avantatges de la integració d'Alacant i Elx serien incomputables. Es crearia una àrea urbana amb prou categoria per a captar els impulsos del progrés i del creixement d'altres zones de l'estat espanyol».

Aquesta proposta, que queda molt bé dibuixada en un paper, ensopega amb la realitat de cada dia. ¿Què significa en realitat una integració entre Alacant i Elx? Això no queda clar.

Estructures diferents

Alacant i Elx són dues ciutats que han pres camins diferents. La primera ha crescut cap a l'interior i cap a València, mentre que la segona ha crescut cap al sud. Alacant basa la seua estructura econòmica en el sector serveis i en el turisme. Elx és una ciutat eminentment industrial, on predomina per damunt de tot la producció de calçat.

Entre els especialistes i els polítics es baralla un ampli ventall d'opcions: integració, zona metropolitana, mancomunitat, consorci... Manuel Rodríguez, alcalde d'Elx, toca de peus a terra i afirma que parlar ara d'una integració és una utopia: «Allò que sí que s'ha de fer és solucionar de manera conjunta aquelles coses que afecten les dues ciutats. Però conservant cadascu-

Somnis de gegants

No fa encara dos anys que els ajuntaments d'Alacant i Elx aprovaren els seus respectius Plans Generals d'Ordenació Urbana. Tots dos contempen l'àmplia zona costanera que va des d'Aiguamarga, en l'eixida d'Alacant cap al sud, fins a Santa Pola, com a sòl no urbanitzable. Però els alcaldes han manifestat recentment que això s'hauria de revisar. Així, José Luis Lassaleta, ha comentat que «això és ara terra de ningú i podria haver una zona residencial important». Així mateix, l'alcalde d'Elx, Manuel Rodríguez, va reconèixer que «per primera volta s'està treballant en una urbanització que abrace els dos termes municipals, els Saladars».

Tècnics de la Universitat d'Alacant estan elaborant un estudi d'impacte ambiental, on es contempen les repercussions que per a la zona tindria la construcció d'una urbanització. Queda poc de temps per a enllestir-ho i d'ací a poc faran públiques les seues conclusions. Però, com diu l'alcalde d'Alacant, «en aquest tros no hi ha res, i és bo fer-hi una zona residencial». L'alcalde d'Elx és més prudent, i afirma que «abans de canviar la qualificació d'aquests terrenys cal esperar a veure què diu l'estudi de la Universitat».

L'avantprojecte d'urbanització dels Saladars és damunt la taula dels dos alcaldes. Qui promou aquesta iniciativa són els propietaris de l'empresa Kelme, una de les més fortes d'Elx. Els Saladars conformen una zona humida de marjals que, segons els ecologistes, cal preservar de l'especulació. Ara per ara està qualificat com a sòl no urbanitzable. Demà, ja veurem. Les opinions llançades pels dos alcaldes implicats són coincidents amb les de l'urbanista Alfonso Vegara, qui preveu en el seu projecte de macrociutat resultant de la integració entre Alacant i Elx un eix residencial i hostaler en la franja costanera que uneix els dos termes municipals. □

La circumval·lació d'Alacant solucionarà les comunicacions entre les ciutats.

na la seua independència i la seua particular manera de concebre la vida. El ciutadà d'Elx no entendria una integració amb Alacant, per contra, parlar de coses abstractes pot fer reviure els fantasmes del passat. Jo pense que les dues incorporacions municipals hem de fer una llista de problemes comuns i mirar de solucionar-los.»

L'alcalde d'Alacant va més enllà. Creu que la integració, en un futur més o menys llunyà, és necessària, encara que «ara per ara no és viable ni convenient. Però jo aposte decididament per l'eix Alacant-Elx». José Luis Lassaleta, evidentment, somnia ser l'alcalde d'una gran ciutat. I vol lluitar per aconseguir-ho.

Problemes comuns

Si en alguna cosa està tothom

d'acord és que cal millorar les comunicacions per carretera. Fa un any van començar les obres de circumval·lació d'Alacant, la qual empalmarà amb la futura autovia de Múrcia. Aquestes obres quedaran enllestides, segons les previsions del MOPU, a finals de l'any que ve. Tot i ser aquesta una obra necessària, els alcaldes d'Alacant i Elx diuen que no solucionarà les comunicacions entre les ciutats. La solució definitiva és el desdoblament de la carretera que uneix les dues poblacions. Però fins ara no hi ha ni tan sols cap projecte que contemple aquesta possibilitat.

«Per aquí hem de començar» —diu l'alcalde d'Elx— «pels problemes reals, i les dificultats de comunicació per carretera és un dels més importants. Els

dos ajuntaments hem de lluitar plegats perquè el MOPU incloga el desdoblament de la carretera en els seus plans d'actuació».

Però no és aquest l'únic problema comú, com indica José Luis Lassaleta: «Hem de fer ús comú d'una depuradora d'aigües residuals, cal una planta transformadora de residus sòlids, i cal fer un projecte d'utilització de la zona litoral, que ara és terra de ningú. Per això s'ha d'elaborar un Pla Director Urbà.»

Les veus discrepants

«¿Un eix Alacant-Elx? ¿Per a què?» Aquesta és la pregunta que es fa molta gent arran de les recents manifestacions favorables d'urbanistes i polítics. Potser ni els alcaldes ho tenen clar. Així ho manifesta Manuel Rodríguez, alcalde d'Elx: «Hem de resoldre qüestions pràctiques, però si la cosa consisteix a crear un òrgan administratiu, caldria estudiar-ho en profunditat. No podem ni devem fer un òrgan que no tinga res a gestionar. Seria crear burocràcia supèrflua.»

Ignasi Alvarez treballa al Col·legi d'Arquitectes d'Alacant. Ell veu amb escepticisme això de l'eix: «Alacant i Elx són dues ciutats que no es necessiten. Cadascuna porta la seua pròpia dinàmica. A nivell psicològic, hi ha un rebuig entre aquestes ciutats. De fet, quan s'ha intentat fer instal·lacions supramunicipals entre aquest eix, com l'hipermercat Mamut o la urbanització Urbanova, han estat un fracàs. Bé, Urbanova ara ja s'ha omplert, però ha tardat més de 10 anys a consolidar-se. I s'ha omplert de gent forastera. La gent d'Elx tira cap a Santa Pola i cap al sud, i la d'Alacant cap al nord.»

«L'únic interès d'aquesta pretesa unió Alacant-Elx és urbanitzar la costa i servir els interessos especulatiu de les empreses constructores i de les burgesies locals», afirma decidit Ignasi Alvarez. I potser encerta en el seu plantejament, ja que tant José Luis Lassaleta com Manuel Rodríguez han dit que «és evident que la zona costanera s'ha d'urbanitzar». Sí que hi ha, però, diferent criteri entre les dues autoritats. Si l'alcalde d'Elx diu que «entre Santa Pola i Alacant s'han d'urbanitzar algunes zones, però d'altres es quedaran com estan pel seu interès ecològic», el d'Alacant afirma rotundament que «hi ha una platja comuna, els Arenals, que ara està desaproveitada. Cal fer-hi un tractament, ordenament i sanejament, perquè aquests terrenys no tenen cap interès ecològic». □

ONOFRE SANMARTIN